

**Д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та
страхування Халатур С.М**

Бровко Є.І., ст. гр. МгФБС-1-19

Мрочко В.Ю., ст. гр. ФБС-1-16

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

МЕТОДИ ТА ПРИНЦИПИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПРОГНОЗУВАННЯ В ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРИ

В умовах зниження обсягів фінансових ресурсів та зростання витрат перед підприємствами виникає завдання відновлення на новій технологічній основі фінансового планування і прогнозування.

Фінансове прогнозування являє собою процес розроблення і складання прогнозів, тобто науково обґрунтованих гіпотез про ймовірний майбутній стан економічної системи та економічних об'єктів, а також характеристик цього стану [1].

Фінансове прогнозування передуює стадії складання фінансових планів, сприяє виробленню концепції фінансової політики на певний період розвитку держави або суб'єкта господарювання, однак має більш низьку ступінь визначеності порівняно з фінансовим плануванням.

Мета фінансового прогнозування полягає у визначенні реально можливих обсягів фінансових ресурсів, джерел їх формування та шляхів використання. У прогнозуванні фінансових показників застосовується сукупність спеціальних методів і прийомів, які прийнято ділити на три групи: методи експертних оцінок, методи екстраполяції, методи економіко-математичного моделювання [2].

Метод експертних оцінок заснований на обробці думок експертів із приводу динаміки фінансових процесів, виявлених шляхом проведення

спеціальних процедур (анкетування, інтерв'ювання). Експертами повинні бути фахівці високої кваліфікації, що професійно займаються вивченням і управлінням економікою і фінансами фірми. Анкетування проводиться за спеціально розробленими анкетами [2].

Суть методу екстраполяції полягає в поширенні на майбутнє тенденцій, що склалися в ретроспективі. Ступінь застосування методу екстраполяції у фінансовій сфері визначається ступенем інерційності (або стабільності) динаміки розвитку економічної системи. Для прогнозування системи фінансових показників метод екстраполяції, як правило, застосовується в комплексному поєднанні з іншими методами [2].

Методи економіко-математичного моделювання базуються на побудові моделей, які з певною ймовірністю описують динаміку фінансових показників залежно від факторів, що впливають на фінансові процеси [2].

У теорії і практиці фінансової діяльності все більшого значення набувають методи розрахунку, об'єднані під загальною назвою «фінансова математика», або вищі фінансові обчислення, або фінансові та комерційні розрахунки.

Ефективність фінансового прогнозування значною мірою залежить від адекватності використаних методів прогнозування. Без фінансового прогнозування не можна досягти того рівня управління виробничо-господарською діяльністю підприємств, який би забезпечував успіх на ринку постійного вдосконалення матеріальної бази, соціальний розвиток колективу. Ніякий інший вид прогнозування не може мати для підприємства такого узагальнюючого, глобального значення. Втілення нових прогресивних методів прогнозування стає нині необхіднішим на підприємстві, оскільки стимулює використання наявних і прихованих ресурсів та підвищує економічну ефективність фінансово-господарської діяльності.

Одним з основних складників ефективної діяльності для кожного підприємства є формування та розроблення стратегічних напрямів їх діяльності. Такий процес фактично неможливий без наявності фінансових прогнозів

діяльності підприємства, оскільки фінансове прогнозування дає змогу оцінити стан і ефективність діяльності підприємства в майбутньому.

Таким чином, отримання інформації про майбутнє, особливий вид передбачення можливих або бажаних змін фінансового стану сучасних підприємств є необхідним елементом формування їх ринкової стратегії. Прогнозування виступає основою розроблення довго- та середньотермінових прогнозів щодо економіки підприємства у цілому та його окремих структурних підрозділів. У системі управління підприємствами прогнозування посідає особливе місце, оскільки надає можливість отримання науково обґрунтованого висновку про їх можливий фінансовий стан, термін досягнення бажаного стану, альтернативні шляхи розвитку фінансово-економічної діяльності.

Література:

1. Павлова І.В. Прогнозування фінансових показників як елемент планування розвитку діяльності підприємства / І.В. Павлова // Логістика. – 2016. – № 690. – С. 752–755.
2. Білик М.Д. Методи фінансового планування і прогнозування в управлінні фінансами підприємства / М.Д. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 9. – С. 79–84.